

Wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Ogólne zasady dla szkół i placówek:

- Szczepienie** – *rekomendowane dla pracowników szkół oraz uczniów.*
- Higiena** – *częste mycie rąk, ochrona podczas kichania i kaszlu, unikanie dotykania oczu, nosa i ust.*
- Wietrzenie** – *zaleca się w ramach utrzymania higieny otoczenia uczniów.*

W trosce o zdrowie publiczne uczniów, pracowników szkół i ich najbliższych rekomendowane są szczepienia zalecane zgodnie z Programem Szczepień ochronnych na dany rok (w tym Załącznik do komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 października 2022 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 85).

W ogólnych wytycznych nie jest możliwe uwzględnienie specyfiki każdej szkoły – małej i dużej, o zróżnicowanej infrastrukturze i liczebności oddziałów. Szkoły różnią się m.in. zasobami kadrowymi i związaną z tym samodzielnością w realizacji zadań wychowawczych, profilaktycznych oraz z obszaru pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W obliczu zagrożeń psychicznych, na jakie narażone były i są dzieci i młodzież, dbałość o bezpieczeństwo zdrowotne musi być rozsądnie godzona z dbałością o zdrowie psychiczne. Należy brać obie te potrzeby pod uwagę i szukać rozwiązań.

Pozostawienie w tym względzie decyzyjności i autonomii dyrektorom, którzy najlepiej znają i rozumieją wszystkie uwarunkowania swojej szkoły, daje możliwość zastosowania optymalnych, czasem nietypowych rozwiązań. Są one gwarancją bezpieczeństwa, a jednocześnie wyrazem troski o zdrowie psychiczne uczniów.

Wobec powyższego dyrektor kierujący szkołą lub placówką – w zależności od istniejących warunków (w tym m.in. lokalowych, sanitarnych) i zasobów kadrowych – posiada kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć w zakresie szczegółowych zasad bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie szkoły lub placówki, w tym zorganizowanie higienicznych i bezpiecznych warunków na jej terenie.

Organizacja zajęć

1. Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów infekcji lub choroby zakaźnej.
2. Rekomenduje się korzystanie z form aktywnego przemieszczania się. Codzienna aktywność fizyczna pozytywnie wpływa na rozwój fizyczny i psychiczny dziecka.
3. Uczniowie mogą być przyprowadzani do szkoły i z niej odbierani przez opiekunów bez objawów infekcji lub choroby zakaźnej.
4. Rekomenduje się, aby uczniowie w pierwszej kolejności po przyjeździe do szkoły myli ręce wodą z mydłem.
5. Dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i samorządem uczniowskim może określić szczegółowe zasady bezpieczeństwa zdrowotnego w regulaminie szkoły i upowszechnia je wśród całej społeczności szkolnej.
6. Opiekunowie powinni przestrzegać zasad związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym jako elementu obowiązującego ich regulaminu szkoły.
7. Zaleca się, aby opiekunowie odprowadzający dzieci wchodzili do budynku szkoły lub na teren szkoły, zachowując zasadę 1 opiekun z dzieckiem/dziećmi.
8. Rekomenduje się ograniczenie przebywania w szkole osób z zewnątrz (tylko osoby bez objawów infekcji lub choroby zakaźnej). Są one zobowiązane do przestrzegania regulaminu szkoły, w szczególności zasad związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym. Dodatkowo zaleca się higienę rąk.
9. Należy zapewnić sposoby szybkiej, skutecznej komunikacji z opiekunami ucznia. Rekomendowany jest kontakt z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.
10. Rekomenduje się posiadanie termometru bezdotykowego bądź innych urządzeń do bezdotykowego pomiaru temperatury.
11. Jeżeli pracownik szkoły zaobserwuje u ucznia objawy mogące wskazywać na infekcję bądź chorobę zakaźną, należy odizolować ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów o konieczności pilnego odebrania ucznia ze szkoły.
12. Rekomenduje się zapewnienie takiej organizacji pracy i jej koordynacji, która uniemożliwi nadmierne grupowanie się osób (szczególnie uczniów).
13. **Obowiązują ogólne zasady higieny:**
  - **częste mycie rąk (po przyjeździe do szkoły należy bezzwłocznie umyć ręce),**
  - **ochrona podczas kichania i kaszlu,**
  - **unikanie dotykania oczu, nosa i ust,**
  - **niedzielenie się zaczętym jedzeniem.**
14. Zaleca się regularne czyszczenie, z użyciem wody z detergentem lub środków dezynfekujących, infrastruktury szkoły, sprzętu, przyborów sportowych i materiałów wykorzystywanych podczas zajęć.
15. **Zaleca się wietrzenie sal, części wspólnych (korytarze) co najmniej raz na godzinę, w czasie zajęć i podczas przerwy, a także w dni wolne od zajęć.**
16. Zaleca się korzystanie przez uczniów z boiska szkolnego oraz pobyt na świeżym powietrzu na terenie szkoły.

17. Zaleca się, aby uczniowie nie zabierali ze sobą do szkoły niepotrzebnych przedmiotów. Ograniczenie to nie dotyczy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnościami. Opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie (pranie lub dezynfekcję) zabawek i innych rzeczy.
18. Rekomenduje się ograniczenie kontaktów personelu kuchennego i pracowników administracji oraz obsługi sprzątającej z uczniami oraz nauczycielami.
19. Zaleca się we współpracy z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania/higienistką szkolną ustalenie i upowszechnienie zasad korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz godzin jego pracy.
20. Jeżeli w szkole funkcjonuje gabinet stomatologiczny, zaleca się ustalenie ze świadczeniodawcą na podstawie obowiązujących go wymagań określonych w przepisach prawa zasad korzystania z gabinetu oraz godzin jego pracy i upowszechnienie ich wśród uczniów i ich opiekunów.
21. Należy podjąć działania umożliwiające uczniom realne korzystanie z opieki stomatologicznej w szkolnych gabinetach dentystycznych, w tym zapewnić możliwość obecności rodzica w czasie udzielania świadczenia, gdy jest ona konieczna.
22. Po dłuższej przerwie w użytkowaniu źródełek lub fontann wody do picia należy dokonać przeglądu technicznego i sprawdzenia stanu higieniczno-sanitarnego urządzeń. Zalecenia dotyczące nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym urządzeń zostały wskazane w Wytycznych „Zasady udostępniania wody wodociągowej dzieciom w placówkach szkolno-wychowawczych – bezpieczne formy i zalecenia higieniczno-sanitarne” opublikowanych na stronie internetowej GIS: <https://www.gov.pl/web/gis/fontanny-z-woda-do-picia-dystrybutory-wody-zrodelka--udostepnianie-wody-do-spozycia-w-placowkach-oswiaty>.
23. Dyrektor szkoły ma obowiązek aktualizacji i upowszechnienia wewnętrznego regulaminu lub procedur bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie szkoły z uwzględnieniem:
  - specyfiki placówki, w tym realizacji zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, oraz zwiększonej liczebności oddziałów,
  - zaleceń wskazanych w przedmiotowych wytycznych,
  - aktualnych przepisów prawa, w tym m.in. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 679).
24. Dyrektor szkoły wprowadzi dodatkowe środki ostrożności dotyczące funkcjonowania w szkole dzieci z chorobami przewlekłymi, w porozumieniu z ich rodzicami/opiekunami prawnymi.

Higiena, czyszczenie lub dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

1. Rekomenduje się, aby wszystkie osoby trzecie, które wchodzą do szkoły (w tym rodzice uczniów), zachowały higienę rąk, a jeżeli jest to możliwe, myły ręce.
2. Zaleca się regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robili to uczniowie, w pierwszej kolejności po przyjściu do szkoły oraz szczególnie przed jedzeniem, po powrocie ze świeżego powietrza i po skorzystaniu z toalety. Należy zapewnić regularne czyszczenie i napełnianie dozowników z mydłem.
3. Należy monitorować codzienne prace porządkowe, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości sal zajęć, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, ciągów komunikacyjnych, mycie powierzchni dotykowych – poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatur, włączników.
4. Zaleca się monitorować codzienne wietrzenie sal i korytarzy, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie, gdy okna są otwarte.
5. W przypadku szkół wyposażonych w systemy wentylacyjno-klimatyzacyjne zalecane jest przeprowadzenie kontroli pracy systemu przed rozpoczęciem jego działania (koniecznie przed rozpoczęciem roku szkolnego), w tym przeglądu technicznego i sanitarnego (m.in. kontrola szczelności systemu oraz zgodnie z zaleceniami producenta wymiana filtrów powietrza), a w trakcie użytkowania stały monitoring bezpieczeństwa systemu.
6. Jeżeli w szkole stosuje się środki do dezynfekcji powierzchni, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń i przedmiotów tak, aby uczniowie nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
7. W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych należy wywiesić plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a jeżeli są dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk – również instrukcje dezynfekcji.
8. Należy na bieżąco dbać o czystość urządzeń sanitarnohigienicznych, w tym o ich czyszczenie z użyciem detergentu lub dezynfekcję.
9. Sale lekcyjne należy wietrzyć nie rzadziej niż co godzinę w trakcie przebywania dzieci w sali, w tym również przed rozpoczęciem zajęć.
10. Należy regularnie opróżniać i czyścić kosze na odpady.
11. Dyrektor szkoły ustala z podmiotem zewnętrznym zasady korzystania z udostępnianej infrastruktury szkoły.

Gastronomia

1. Przy organizacji żywienia (stołówka, kuchnia, jadalnia, inne pomieszczenia przeznaczone na spożycie ciepłych posiłków) w szkole należy zapewnić warunki higieniczne wymagane przepisami prawa.

2. Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne i odbywać się w miejscach do tego przeznaczonych.

Postępowanie w przypadku wystąpienia objawów infekcji lub podejrzenia choroby zakaźnej u pracowników

1. Wszyscy pracownicy powinni zostać poinstruowani o zasadach wynikających z Wytycznych oraz wprowadzonych w szkole szczegółowych rozwiązań.
2. Do pracy w szkole mogą przychodzić jedynie osoby bez objawów infekcji lub choroby zakaźnej.
3. Zaleca się wyznaczenie i przygotowanie (m.in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić miejsce, w którym będzie można odizolować osobę w przypadku zaobserwowania objawów choroby infekcyjnej.
4. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy objawów choroby zakaźnej dyrektor szkoły odsuwa go od wykonywanych czynności. Jeżeli jest taka konieczność wzywa pomoc medyczną.
5. Zaleca się ustalenie miejsc, w których przebywała osoba z niepokojącymi objawami sugerującymi infekcję lub chorobę zakaźną, i przeprowadzenie dodatkowego sprzątania zgodnie z procedurami zakładowymi, a także umycie/zdezynfekowanie powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, uchwyty itp.).
6. Zaleca się bieżące śledzenie obowiązujących przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego oraz informacji Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

Załączniki – instrukcje

- a) instrukcja mycia rąk

<https://www.gov.pl/web/gis/jak-myc-rece-instrukcja-mycia-rak>

- b) instrukcja dezynfekcji rąk

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-skutecznie-dezynfekowac-rece/>

- c) wykaz produktów biobójczych

<http://bip.urpl.gov.pl/pl/biuletyny-i-wykazy/produkty-biob%C3%B3jczye>

- d) zalecenia w zakresie systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych

<https://www.gov.pl/attachment/f08fa60b-ccd2-4666-b688-616c1f836876>

Ministerstwo
Edukacji i Nauki